

**Таблицы с резултати от Преброяването на земеделските стопанства в
Република България през 2003 година**

Текст: Преброяване на земеделските стопанства`2003: методология

Таблица 1 Земеделски стопанства, които използват земеделски площи и/или отглеждат животни, според юридическия статут на стопанствата

Таблица 2 Земеделски стопанства - използвана земеделска площ средно на едно стопанство, според юридическия статут на стопанствата

Таблица 3 Земеделски стопанства* и площи, данни по размер на използваната земеделска площ и юридически статут на стопанствата

Таблица 4 Земеделски стопанства и площи - данни по вид на площите и размер на използваната земеделска площ

Таблица 5 Животновъдни стопанства и брой животни - данни по видове животни и размер на използваната земеделска площ

Таблица 6 Земеделски стопанства и използваните от тях през стопанската 2002/2003 година собствени машини и инвентар - данни по размер на използваната земеделска площ и видове машини и инвентар

Таблица 7 Лица, влагащи труд в земеделието - данни по размер на използваната земеделска площ, юридически статут на стопанствата и пол

Таблица 8 Обем на вложения труд в земеделието, данни по размер на ИЗП и юридически статут на стопанствата

Таблица 9 Земеделски стопанства и обща стандартна разлика, данни по икономически размер и специализация на стопанствата

Таблица 10 Земеделски стопанства и площи, данни по юридически статут на стопанствата и категории използвана земеделска площ

Таблица 11 Земеделски стопанства и отглежданите от тях селскостопански животни, данни по юридически статут на стопанствата и видове и категории на животните

Таблица 12 Земеделски стопанства и използваните от тях през стопанската 2002/2003 година собствени машини и инвентар, данни по юридически статут на стопанствата и видове машини и инвентар

ПРЕБРОЯВАНЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ СТОПАНСТВА`2003: МЕТОДОЛОГИЯ

I. ОРГАНИЗАЦИЯ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРЕБРОЯВАНЕТО

Преброяването на земеделските стопанства се проведе от 1-ви юли до 30-ти ноември 2003 г., съгласно Закона за преброяване на земеделските стопанства в Република България през 2003 година. Събирането на информацията се осъществи чрез анкетьори, които посетиха стопанствата, отговарящи на критериите за земеделско стопанство и интервюираха техните стопани и управители.

Тези посещения бяха предшествани от подготвителната фаза на преброяването, по време на която от месец март до месец май 2003 г. с помощта на представители на местното население в кметствата се уточняваха списъците на стопанствата за анкетиране.

Около 4 000 анкетьори и около 400 контролори бяха специално обучени как да попълват данните на стопанствата в статистическия въпросник на преброяването; въвеждането на данните от попълнените въпросниците бе последвано от проверки и контроли за съответствие, които имаха за цел да осигурят високо качество на събраната информация.

Всички лица, участвали в събирането и обработката на данните, са длъжни да спазват статистическата тайна и индивидуалните данни на стопанствата не могат да се използват за други цели освен статистически (чл. 36 от Закона за преброяване на земеделските стопанства в Република България през 2003 година).

II. ИЗПОЛЗВАНИ ДЕФИНИЦИИ

Земеделско стопанство е самостоятелна икономическа единица, която произвежда селскостопански продукти, има независимо управление и отговаря на поне един от следните критерии:

- стопанисва 5 дка ИЗП или 3 дка обработваема земя;
- отглежда 2 дка естествени ливади или 1 дка специализирани култури (зеленчуци, ягоди, овощни насаждения, лозя, разсадници, тютюн, хмел, семена и посадъчен материал, цветя, етерично-маслени и лекарствени култури и др.);
- отглежда 1 крава или 1 биволица, или 1 репродуктивно мъжко животно (бик, жребец, нерез), или 1 свиня майка, или 5 овце майки, или 2 кози майки, или 50 кокошки носачки, или 100 пилета за угодяване, или 10 зайкини, или 10 пчелни семейства, или 1 000 пъдпъдъци или други специални видове животни (буби, щрауси, ангорски кози, ангорски зайци).

Използвана земеделска площ (ИЗП) е площта, използвана от стопанството, независимо от нейната собственост – собствена или под наем, аренда или други форми. В ИЗП се включват обработваемата земя (вкл. площите с угари (площи, които са оставени да почиват в годината на наблюдението), оранжерийни цветя и зеленчуци, ягоди, хмел, изкуствени ливади, лавандула и маслодайна роза), трайните насаждения, семейните градини и пасищата, които се използват само от наблюдаваното стопанство.

В обхванатата от преброяването ИЗП не са включени:

- угарите, които не се обработват повече от една година;
- високопланинските пасища;
- мерите;
- площите на “личното ползване” в дребните селскостопански единици;
- други постоянно затревени площи, използвани колективно от много на брой стопанства и за които няма сключени индивидуални договори за ползване;
- площите в дребните селскостопански единици, които не отговарят на дефиницията за земеделско стопанство от Закона.

Семейната градина е площ, върху която се отглеждат много на брой и различни по вид култури (зеленчуци и овощни видове), като площта на всеки отделен вид е много малка и не може да се отнесе в кода на съответната култура.

Полски и градински зеленчуци - съгласно дефинициите, използвани в ЕС "полски" са зеленчуците, които участват в сеитбооборота с други земеделски култури, различни от зеленчуци, а "градински" са зеленчуците, които участват в сеитбооборота само със зеленчуци.

Период на наблюдение е стопанската 2002/2003 година: от 1-ви октомври 2002 г. до 30-ти септември 2003 г. Броят на животните се отчита към деня на провеждане на анкетата.

Годишна работна единица (ГРЕ) - обемът на вложения труд се изчислява в ГРЕ. Този показател не бива да се отъждествява с броя на заетите в земеделието. Според определението, дадено от Европейския съюз, 1 ГРЕ е равна на отработените часове от един работник при пълно работно време в рамките на една година. В България е прието, че 1 ГРЕ е равна на 1 856 отработени часа в годината или 232 човекодни. В случай, че лицето е работило 1856 човекочаса или повече, неговият труд е равен на 1 ГРЕ. Ако лицето е работило по-малко от 1856 човекочаса, неговият труд се изчислява като дял от 1 ГРЕ. Отработените човекодни от сезонните работници, се разделят на 232, за да се превърне трудът им в ГРЕ.

Икономическият размер на стопанството се измерва в икономически единици. Той показва потенциала на стопанството, но не и неговите финансови резултати. Икономическият размер позволява сравнение на стопанства с различни специализации, където физическият размер (средна площ, брой животни и т.н.) не носи достатъчно информация.

Икономическият размер на едно стопанство се определя като общата стандартна разлика на стопанството се раздели на 1 200 евро. Полученият коефициент се нарича **икономическа единица (ик. ед.)**. Една икономическа единица е равна на 1 200 евро. Стопанствата се групират според броя на икономическите единици в **десет класа за размер** (от I до X). В I-ви клас се намират най-малките стопанства с размер до 2 ик. ед. Стопанствата от 2 до 16 ик.ед. са групирани в класове от II-ри до VI-ти, а големите стопанства (над 16 ик. ед.) - в класове от VII-ми до X-ти.

Типологията на стопанствата позволява да се определят техните специализация и размер, като се използва единен метод за класифициране на стопанствата в зависимост от дела на отглежданите от тях култури и животни, изчислен в стандартни разлики (СР).

Типологията на стопанствата се използва в земеделската статистика на ЕС за изготвяне на извадки и анализ на получените резултати от статистическите наблюдения. Групирането на стопанствата в хомогенни групи по тип производство и размер позволява сравнение на структурите в различните страни и във времето. Стопанствата се групират в **девет общи типа**:

Специализирани в отглеждането на:

1. полски култури;
2. зеленчуци;
3. трайни насаждения;
4. преживни животни;
5. непреживни животни;

Смесени стопанства:

6. смесени растениевъдни;
7. смесени животновъдни;
8. смесени растениевъдно-животновъдни;
9. неклассифицирани стопанства.

При определяне типологията на стопанствата се преминава през следните стъпки:

- Изчисляват се индивидуални СР в евро на декар култура или едно животно за определена (нормална) стопанска година или като средна стойност от няколко години. Индивидуалните СР

се получават като от стойността на продукцията от 1 декар (от 1 животно) се извадят част от преките разходи (за семена, торове, препарати, фуражи, медикаменти и др.).

- Тези СР се прилагат към индивидуалните данни на всяко стопанство (площта на всеки вид култура и броят на всяка категория животно, отглеждани в стопанството, се умножават по съответните им стандартни разлики) за да се получат частични стандартни разлики.
- Определя се общата СР на стопанството в евро (равна на сумата от получените частични СР по култури и категории животни).
- Специализацията на стопанството се определя по схема за класификация, заложенa в Решение 85/377, приложение II на ЕС, в зависимост от дела на частичните стандартни разлики по култури и категории животни. Стопанството е специализирано в дадено производство, когато $\frac{2}{3}$ от общата му стандартна разлика се получава от това производство.

За определяне на типологията на стопанствата в Преброяване на земеделските стопанства в България през 2003 година са използвани СР'2001, изчислени от дирекция "Агостатистика".

III. СЪКРАЩЕНИЯ И ЗНАЦИ

s - статистически данни, които обобщават данните за по-малко от три лица или в които относителният дял на едно лице е над 85 на сто от общия обем. Съгласно чл. 26 от Закона за статистиката тези данни не могат да се разгласяват или предоставят.

- няма случаи

ЕС – Европейски съюз

дка – декар

вкл. – включително

в т. ч. – в това число

Таблица 1

Земеделски стопанства, които използват земеделски площи и/или отглеждат животни, според юридическия статут на стопанствата

Юридически статут на стопанствата	Общ брой стопанства	ОТ КОИТО			
		с ИЗП и животни	само с ИЗП	само с животни	отглеждани гъби, без ИЗП и без животни
Стопанства на физически лица (нерегистрирани по някакъв закон)	658 594	587 631	60 643	10 286	34
Стопанства на юридически лица и еднолични търговци (ЕТ)	6 954	2 487	4 047	411	9
ЕТ	3 072	1 657	1 213	200	2
Търговски дружества	1 518	320	1 011	181	6
Кооперации	1 992	370	1 603	18	1
Сдружения и други	372	140	220	12	-
Общо стопанства	665 548	590 118	64 690	10 697	43

Източник: МЗГ, дирекция "Агростатистика" - Преброяване на земеделските стопанства в Република България през 2003 година

Таблица 2

Земеделски стопанства - използвана земеделска площ средно на едно стопанство, според юридическия статут на стопанствата

Юридически статут на стопанствата	Общ брой стопанства	Брой стопанства с ИЗП	ИЗП (дка)	Средно използвана земеделска площ (дка)	
				на едно стопанство	на стопанство с ИЗП
Стопанства на физически лица (нерегистрирани по някакъв закон)	658 594	648 274	8 796 778	13,4	13,6
Стопанства на юридически лица и еднолични търговци (ЕТ)	6 954	6 534	20 248 018	2 911,7	3 098,9
ЕТ	3 072	2 870	3 408 614	1 109,6	1 187,7
Търговски дружества	1 518	1 331	4 691 971	3 090,9	3 525,1
Кооперации	1 992	1 973	11 693 095	5 870,0	5 926,6
Сдружения и други	372	360	454 339	1 221,3	1 262,1
Общо стопанства	665 548	654 808	29 044 796	43,6	44,4

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" - Преброяване на земеделските стопанства в Република България през 2003 година

Таблица 3

Земеделски стопанства* и площи, данни по размер на използваната земеделска площ и юридически статут на стопанствата

Юридически статут на стопанствата	Общо	Размер на използваната земеделска площ (дка)											
		0.1-0.9	1.0-2.9	3.0-4.9	5.0-9.9	10.0-19.9	20.0-49.9	50.0-99.9	100.0-199.9	200.0-299.9	300.0-499.9	500.0-999.9	>=1000
ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНСТВА (брой)													
Стопанства на физически лица (нерегистрирани по някакъв закон)	648 274	60 492	145 595	125 213	169 215	89 594	41 420	9 436	3 661	1 059	921	779	889
Стопанства на юридически лица и еднолични търговци (ЕТ)	6 534	195	451	252	331	370	437	283	315	205	267	438	2 990
ЕТ	2 870	178	397	213	273	290	312	149	139	81	78	138	622
Търговски дружества	1 331	16	33	26	33	49	65	72	103	58	73	99	704
Кооперации	1 973	-	7	3	6	14	18	34	36	40	84	155	1 576
Сдружения и други	360	1	14	10	19	17	42	28	37	26	32	46	88
Общо стопанства	654 808	60 687	146 046	125 465	169 546	89 964	41 857	9 719	3 976	1 264	1 188	1 217	3 879

ИЗПОЛЗВАНА ЗЕМЕДЕЛСКА ПЛОЩ (дка)

Стопанства на физически лица (нерегистрирани по някакъв закон)	8 796 778,2	27 009,1	259 490,7	476 802,5	1 158 645,0	1 197 031,3	1 203 491,0	622 911,7	484 075,4	248 872,7	341 333,1	524 220,4	2 252 895,3
Стопанства на юридически лица и еднолични търговци (ЕТ)	20 248 018,1	87,6	724,3	939,9	2 217,4	5 001,5	13 653,9	19 212,6	43 119,9	49 094,5	102 130,1	306 777,0	19 705 059,4
ЕТ	3 408 613,8	80,0	638,4	799,7	1 841,9	3 900,8	9 637,0	10 097,6	18 958,7	19 248,8	29 461,9	95 787,1	3 218 161,9
Търговски дружества	4 691 970,9	7,1	49,1	95,2	208,4	687,7	2 096,7	4 892,4	13 928,2	13 750,3	27 715,8	68 424,8	4 560 115,2
Кооперации	11 693 094,7	-	10,4	11,1	34,9	187,6	568,9	2 320,4	4 697,2	9 630,6	32 424,3	112 082,7	11 531 126,6
Сдружения и други	454 338,7	0,5	26,4	33,9	132,2	225,4	1 351,3	1 902,2	5 535,8	6 464,8	12 528,1	30 482,4	395 655,7
Общо стопанства	29 044 796,3	27 096,7	260 215,0	477 742,4	1 160 862,4	1 202 032,8	1 217 144,9	642 124,3	527 195,3	297 967,2	443 463,2	830 997,4	21 957 954,7

Източник: МЗГ, дирекция "Агостатистика" - Преброяване на земеделските стопанства в Република България през 2003 година

***Не са включени стопанствата без ИЗП**

Таблица 4

Земеделски стопанства и площи - данни по вид на площите и размер на използваната земеделска площ

Размер на използваната земеделска площ (дка)	Използвана земеделска площ		Обработваема земя		Семейни градини		Естествени ливади и пасища			Трайни насаждения			Други площи*		Обща площ	
	Стопанства (брой)	Площ (дка)	Стопанства (брой)	Площ (дка)	Стопанства (брой)	Площ (дка)	Стопанства (брой)	Площ (дка)	Стопанства (брой)	Площ (дка)	Стопанства (брой)	Площ (дка)	Стопанства (брой)	Площ (дка)	Стопанства (брой)	Площ (дка)
0.1-0.9	60 687	27 096,7	15 596	5 766,4	56 182	17 523,3	1 414	610,1	8 074	3 196,9	55 739	125 477,1	67 520	152 573,8		
1.0-2.9	146 046	260 215,0	101 821	118 954,1	108 346	41 846,8	31 771	39 707,0	61 663	59 707,1	106 537	336 107,9	146 046	596 322,9		
3.0-4.9	125 465	477 742,4	112 073	282 031,0	102 336	38 860,9	45 273	95 769,4	48 847	61 081,1	103 522	225 894,0	125 465	703 636,4		
5.0-9.9	169 546	1 160 862,4	157 828	730 435,0	143 585	58 488,5	70 594	249 816,5	72 999	122 122,4	146 896	463 566,5	169 546	1 624 428,9		
10.0-19.9	89 964	1 202 032,8	85 088	824 899,8	76 008	31 936,4	34 926	235 611,1	40 231	109 585,5	79 866	432 130,3	89 964	1 634 163,1		
20.0-49.9	41 857	1 217 144,9	40 209	966 126,9	34 753	15 560,1	11 157	150 107,7	19 757	85 350,2	37 897	677 062,5	41 857	1 894 207,4		
50.0-99.9	9 719	642 124,3	9 446	564 427,3	7 655	3 678,5	1 667	41 812,0	4 924	32 206,5	8 670	34 301,7	9 719	676 426,0		
100.0-199.9	3 976	527 195,3	3 819	469 613,6	2 769	1 365,5	591	27 789,4	1 894	28 426,8	3 359	360 879,4	3 976	888 074,7		
200.0-299.9	1 264	297 967,2	1 216	270 338,9	760	388,1	158	11 461,0	519	15 779,2	1 049	63 598,3	1 264	361 565,5		
300.0-499.9	1 188	443 463,2	1 130	401 117,7	618	300,6	128	15 174,6	493	26 870,3	936	234 340,3	1 188	677 803,5		
500.0-999.9	1 217	830 997,4	1 179	782 104,3	507	249,9	116	10 956,4	403	37 686,8	965	457 882,1	1 217	1 288 879,5		
>=1000	3 879	21 957 954,7	3 846	21 333 249,9	514	257,0	334	195 115,4	943	429 332,4	3 285	1 601 645,0	3 879	23 559 599,7		
Общо	654 808	29 044 796,3	533 251	26 749 064,9	534 033	210 455,6	198 129	1 073 930,6	260 747	1 011 345,2	548 721	5 012 885,1	661 641	34 057 681,4		

Източник: МЗГ, дирекция "Агростатистика" - Преброяване на земеделските стопанства в Република България през 2003 година

*В показателя "Други площи" се включват площите, заети от селскостопанските сгради и дворове на стопанствата, необработваната им земеделска земя, гори и залесени площи и други площи с неселскостопанско предназначение (пътища, каменисти терени, изолирани дървета, площи за почивка и отдиш)

Таблица 5

Животновъдни стопанства и брой животни - данни по видове животни и размер на използваната земеделска площ

Размер на използваната земеделска площ (дка)	Общо животновъдни стопанства	Говеда		Биволи		Овце		Кози	
		Стопанства (брой)	Животни (брой)	Стопанства (брой)	Животни (брой)	Стопанства (брой)	Животни (брой)	Стопанства (брой)	Животни (брой)
0.0	10 697	3 267	21 578	51	496	1 970	45 266	4 322	19 712
0.1-0.9	58 235	12 250	35 375	143	393	13 068	94 086	30 827	104 151
1.0-2.9	120 418	24 757	56 164	229	667	33 982	192 854	62 330	191 423
3.0-4.9	114 389	31 939	65 318	217	481	42 351	213 661	54 667	159 161
5.0-9.9	158 879	63 326	142 548	584	1 366	73 015	406 747	68 297	205 518
10.0-19.9	84 389	44 990	129 769	591	1 529	44 116	316 092	31 931	106 199
20.0-49.9	38 681	22 935	98 103	373	1 383	21 364	202 860	12 861	48 982
50.0-99.9	8 579	4 959	34 642	102	536	4 810	61 064	2 474	11 171
100.0-199.9	3 115	1 774	19 266	39	262	1 645	27 550	774	4 925
200.0-299.9	893	500	7 438	13	52	424	7 695	176	1 113
300.0-499.9	727	380	9 118	9	31	339	7 713	140	798
500.0-999.9	618	290	6 614	6	195	249	8 075	119	1 211
>=1000	1 195	601	57 052	22	1 340	409	51 560	126	2 490
Общо	600 815	211 968	682 985	2 379	8 731	237 742	1 635 223	269 044	856 854

Табл.5 - продължение Животновъдни стопанства и брой животни - данни по видове животни и размер на използваната земеделска площ

Размер на използваната земеделска площ (дка)	Свине		Птици		Коне		Магарета, мулета и катъри		Зайци		Пчелни семейства	
	Стопанства (брой)	Животни (брой)	Стопанства (брой)	Животни (брой)	Стопанства (брой)	Животни (брой)	Стопанства (брой)	Животни (брой)	Стопанства (брой)	Животни (брой)	Стопанства (брой)	Пчелни семейства (брой)
0.0	3 338	353 045	4 689	8 279 348	1 752	2 981	636	675	687	18 933	1 013	32 727
0.1-0.9	23 869	102 255	46 079	1 164 145	6 765	7 683	7 145	7 222	6 681	63 624	3 707	59 756
1.0-2.9	51 061	120 844	97 124	1 878 530	12 966	14 108	22 191	22 486	13 462	124 012	7 092	91 330
3.0-4.9	50 664	103 012	93 835	1 765 251	16 701	17 761	28 874	29 201	12 336	109 448	5 555	50 403
5.0-9.9	76 391	162 535	132 506	3 024 572	33 681	35 742	48 587	49 180	17 933	157 856	8 774	73 682
10.0-19.9	43 186	128 686	72 828	1 878 387	25 012	26 894	23 892	24 287	10 657	93 992	6 043	46 759
20.0-49.9	21 349	81 151	34 662	1 155 306	13 461	15 017	8 519	8 725	5 430	55 186	3 609	34 301
50.0-99.9	5 246	35 386	7 610	404 101	2 632	3 149	1 330	1 353	1 292	13 820	1 012	11 028
100.0-199.9	1 897	51 650	2 671	173 708	789	1 007	326	334	488	6 474	407	4 090
200.0-299.9	511	6 690	731	121 435	184	240	68	70	151	2 226	142	1 527
300.0-499.9	413	25 484	574	178 091	153	244	54	56	114	1 279	104	1 702
500.0-999.9	373	9 791	454	412 933	112	178	30	31	98	1 334	99	1 014
>=1000	546	98 404	535	1 360 573	248	1 317	30	31	128	2 991	79	1 337
Общо	278 844	1 278 933	494 298	21 796 380	114 456	126 321	141 682	143 651	69 457	651 175	37 636	409 656

Таблица 6

Земеделски стопанства и използваните от тях през стопанската 2002/2003 година собствени машини и инвентар - данни по размер на използваната земеделска площ и видове машини и инвентар

Видове машини и инвентар	Общо	Размер на използваната земеделска площ (дка)												
		0.0	0.1-0.9	1.0-2.9	3.0-4.9	5.0-9.9	10.0-19.9	20.0-49.9	50.0-99.9	100.0-199.9	200.0-299.9	300.0-499.9	500.0-999.9	>=1000
ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНСТВА (брой)														
Трактори														
Трактори до 40 kw	15 337	71	300	916	1 327	2 781	3 300	3 582	1 368	600	199	152	136	605
Трактори от 40 до 60 kw	18 019	78	204	435	587	1 480	2 349	4 025	2 632	1 721	633	638	720	2 517
Трактори от 60 до 100 kw	5 679	29	46	101	120	356	576	865	619	456	199	238	302	1 772
Трактори над 100 kw	2 288	14	13	19	16	37	39	85	48	71	38	57	119	1 732
Комбайни														
Зърнокомбайни	4 707	12	24	32	46	96	152	329	314	317	199	251	391	2 544
Силажкомбайни	757	4	-	4	5	6	15	33	37	33	28	32	54	506
Друга самоходна техника	2 949	56	50	107	121	252	275	367	208	142	58	68	88	1 157
Почвообработващи и други машини и инвентар														
Адаптери към зърнокомбайните	1 932	5	5	4	5	9	11	38	57	68	53	92	135	1 450
Плугове	35 510	53	464	1 808	2 526	5 387	5 969	7 134	3 910	2 316	837	838	914	3 354
Култиватори	18 592	26	127	361	562	1 489	2 302	3 984	2 655	1 787	695	708	772	3 124
Дискови брани	10 686	21	62	135	212	537	951	1 604	1 304	1 048	468	573	675	3 096
Фрези	7 195	16	245	1 051	748	1 067	1 031	1 132	535	320	136	145	173	596
Валяци	4 255	6	7	21	14	58	154	363	405	352	163	236	304	2 172
Сеялки	9 929	18	29	56	88	264	640	1 429	1 320	1 132	517	595	700	3 141
Разсадо-посадъчни машини	850	-	s	s	6	23	40	98	93	87	52	55	96	293
Тороразпръскващи машини	4 798	9	7	20	19	52	125	409	506	499	239	330	401	2 182
Машини за растителна защита	5 131	5	10	90	152	263	249	492	451	434	207	295	357	2 126
Мотокултиватори	6 152	5	244	1 171	889	1 402	952	671	278	167	55	72	74	172
Прибиращи машини	4 791	28	35	96	157	405	601	918	578	437	189	181	203	963
МАШИНИ И ИНВЕНТАР (брой)														
Трактори														
Трактори до 40 kw	16 263	99	307	920	1 333	2 806	3 326	3 663	1 427	663	229	201	171	1 118
Трактори от 40 до 60 kw	25 488	114	213	448	605	1 509	2 403	4 140	2 818	1 943	778	876	1 134	8 507
Трактори от 60 до 100 kw	8 963	51	48	106	123	365	595	891	678	517	245	330	415	4 599
Трактори над 100 kw	3 732	19	14	19	17	39	40	90	54	80	47	72	149	3 092
Комбайни														
Зърнокомбайни	6 916	19	25	35	50	104	158	343	352	338	218	276	443	4 555
Силажкомбайни	860	6	-	4	5	6	16	33	39	33	28	36	54	600
Друга самоходна техника	3 962	103	54	118	143	296	286	406	240	225	79	89	108	1 815

Видове машини и инвентар	Общо	Размер на използваната земеделска площ (дка)												
		0.0	0.1-0.9	1.0-2.9	3.0-4.9	5.0-9.9	10.0-19.9	20.0-49.9	50.0-99.9	100.0-199.9	200.0-299.9	300.0-499.9	500.0-999.9	>=1000
Почвообработващи и други машини и инвентар														
Адаптери към зърнокомбайните	3 609	8	6	7	5	11	12	45	65	84	67	126	186	2 987
Плугове	45 100	76	476	1 857	2 572	5 525	6 186	7 368	4 183	2 640	1 017	1 129	1 419	10 652
Култиватори	25 819	50	131	376	573	1 513	2 363	4 137	2 850	2 019	823	932	1 107	8 945
Дискови брани	14 544	32	63	144	220	564	973	1 656	1 343	1 108	497	649	826	6 469
Фрези	7 464	20	245	1 053	756	1 074	1 039	1 144	546	356	144	157	193	737
Валяци	6 543	11	7	23	15	59	164	391	459	420	205	295	403	4 091
Сеялки	17 154	39	31	63	96	275	680	1 516	1 480	1 352	648	806	993	9 175
Разсадо-посадъчни машини	1 025	-	s	s	6	23	41	104	105	92	61	60	112	414
Тороразпръскващи машини	5 344	11	7	20	19	53	125	412	512	524	247	343	423	2 648
Машини за растителна защита	6 144	6	10	90	155	267	254	498	465	448	223	319	397	3 012
Мотокултиватори	6 335	5	248	1 175	892	1 409	959	678	286	180	61	75	88	279
Прибиращи машини	6 045	40	40	98	163	426	633	987	658	537	230	230	281	1 722

Източник: МЗГ, дирекция "Агростатистика" - Преброяване на земеделските стопанства в Република България през 2003 година

Таблица 7

Лица, влагащи труд в земеделието - данни по размер на използваната земеделска площ, юридически статут на стопанствата и пол

Юридически статут на стопанствата	Общо	Размер на използваната земеделска площ (дка)												
		0	0.1-0.9	1.0-2.9	3.0-4.9	5.0-9.9	10.0-19.9	20.0-49.9	50.0-99.9	100.0-199.9	200.0-299.9	300.0-499.9	500.0-999.9	>=1000
ЛИЦА, ВЛАГАЩИ ТРУД В ЗЕМЕДЕЛИЕТО (брой)														
Стопанства на физически лица (нерегистрирани по някакъв закон)	1 287 691	16 568	103 841	257 941	236 942	343 494	194 158	94 290	22 226	8 554	2 564	2 247	1 902	2 964
Стопанства на юридически лица и еднолични търговци (ЕТ)	60 417	4 680	568	838	549	761	957	1 338	1 350	1 823	1 090	2 066	2 252	42 145
ЕТ	10 994	870	346	744	455	635	655	803	388	381	397	227	535	4 558
Търговски дружества	18 922	3 621	220	48	73	70	239	332	650	1 175	380	1 388	624	10 102
Кооперации	26 634	157	0	10	3	8	33	39	180	105	136	300	690	24 973
Сдружения и други	3 867	32	2	36	18	48	30	164	132	162	177	151	403	2 512
Общо стопанства	1 348 108	21 248	104 409	258 779	237 491	344 255	195 115	95 628	23 576	10 377	3 654	4 313	4 154	45 109
в т.ч. МЪЖЕ (брой)														
Стопанства на физически лица (нерегистрирани по някакъв закон)	692 176	10 542	55 711	136 073	124 193	182 944	105 631	52 662	12 871	5 133	1 553	1 424	1 239	2 200
Стопанства на юридически лица и еднолични търговци (ЕТ)	41 925	2 836	332	494	313	430	542	754	752	971	621	1 218	1 493	31 169
ЕТ	7 145	553	200	433	257	348	368	451	232	228	202	140	354	3 379
Търговски дружества	12 565	2 166	131	39	43	52	136	176	346	570	220	770	401	7 515
Кооперации	19 821	98	-	6	3	7	15	23	88	71	93	191	453	18 773
Сдружения и други	2 394	19	1	16	10	23	23	104	86	102	106	117	285	1 502
Общо стопанства	734 101	13 378	56 043	136 567	124 506	183 374	106 173	53 416	13 623	6 104	2 174	2 642	2 732	33 369
в т.ч. ЖЕНИ (брой)														
Стопанства на физически лица (нерегистрирани по някакъв закон)	595 515	6 026	48 130	121 868	112 749	160 550	88 527	41 628	9 355	3 421	1 011	823	663	764
Стопанства на юридически лица и еднолични търговци (ЕТ)	18 492	1 844	236	344	236	331	415	584	598	852	469	848	759	10 976
ЕТ	3 849	317	146	311	198	287	287	352	156	153	195	87	181	1 179
Търговски дружества	6 357	1 455	89	9	30	18	103	156	304	605	160	618	223	2 587
Кооперации	6 813	59	-	4	-	1	18	16	92	34	43	109	237	6 200
Сдружения и други	1 473	13	1	20	8	25	7	60	46	60	71	34	118	1 010
Общо стопанства	614 007	7 870	48 366	122 212	112 985	160 881	88 942	42 212	9 953	4 273	1 480	1 671	1 422	11 740

Таблица 8

Обем на вложения труд в земеделието - данни по размер на ИЗП и юридически статут на стопанствата

Юридически статут на стопанствата	Общо	Размер на използваната земеделска площ (дка)												
		0	0.1-0.9	1.0-2.9	3.0-4.9	5.0-9.9	10.0-19.9	20.0-49.9	50.0-99.9	100.0-199.9	200.0-299.9	300.0-499.9	500.0-999.9	>=1000
ГОДИШНИ РАБОТНИ ЕДИНИЦИ (брой)														
Стопанства на физически лица (нерегистрирани по някакъв закон)	723 790	9 202	50 263	123 304	126 773	198 412	120 824	62 053	16 097	7 027	2 189	2 200	2 016	3 430
Стопанства на юридически лица и еднолични търговци (ЕТ)	70 375	4 656	418	452	358	542	793	1 274	1 620	2 066	1 489	2 568	3 060	51 079
ЕТ	11 162	821	221	377	277	410	461	608	453	416	383	393	756	5 586
Търговски дружества	21 983	3 645	196	37	65	66	247	439	765	1 343	709	1 677	850	11 944
Кооперации	32 656	161	-	8	2	15	50	50	239	107	212	334	785	30 693
Сдружения и други	4 574	29	1	30	14	51	35	177	163	200	185	164	669	2 856
Общо стопанства	794 165	13 858	50 681	123 756	127 131	198 954	121 617	63 327	17 717	9 093	3 678	4 768	5 076	54 509

Източник: МЗГ, дирекция "Агростатистика" - Преброяване на земеделските стопанства в Република България през 2003 година

Таблица 9

Земеделски стопанства и обща стандартна разлика - данни по икономически размер и специализация на стопанствата

Специализация на стопанствата	Общо	Икономически размер на стопанствата (брой икономически единици)												
		0-0.4	0.5-0.9	1-1.4	1.5-1.9	2-3.9	4-5.9	6-7.9	8-11.9	12-15.9	16-39.9	40-99.9	100-249.9	>=250
ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНСТВА (брой)														
Полски култури	69 541	28 737	13 479	10 278	4 728	5 481	1 344	626	812	428	1 324	1 197	868	239
Зеленчуци	21 827	1 925	6 647	4 381	2 227	3 607	1 253	498	492	221	352	140	62	22
Трайни насаждения	32 965	27 504	2 986	877	390	522	148	80	96	49	129	83	56	45
Преживни животни	117 337	63 301	30 911	10 648	4 566	5 455	1 295	612	334	111	88	13	3	-
Свине, птици и зайци	53 877	28 122	15 270	5 324	1 785	1 842	495	223	247	129	216	96	63	65
Смесени - растениевъдство	69 528	27 238	19 452	11 015	5 068	5 335	725	218	135	54	95	76	78	39
Смесени - животновъдство	191 588	94 727	62 000	20 501	7 735	5 734	584	150	72	32	41	10	2	-
Смесени - растениевъдство и животновъдство	106 641	49 655	34 024	12 086	5 440	4 411	568	155	119	63	72	26	17	5
Некласифицирани	2 244	2 244												
Общо стопанства	665 548	323 453	184 769	75 110	31 939	32 387	6 412	2 562	2 307	1 087	2 317	1 641	1 149	415
СТАНДАРТНА РАЗЛИКА (хил.евро)														
Полски култури	495 466,6	8 413,9	11 653,0	15 086,0	9 686,4	17 559,4	7 774,5	5 173,8	9 558,7	7 114,3	40 744,0	94 474,9	158 693,5	109 534,2
Зеленчуци	96 731,4	837,9	5 966,2	6 257,2	4 675,4	11 970,0	7 229,4	4 109,9	5 683,1	3 635,8	10 117,4	10 616,3	10 861,5	14 771,3
Трайни насаждения	66 323,7	4 800,7	2 479,2	1 278,7	803,9	1 743,7	858,5	656,1	1 119,6	808,1	3 804,8	6 303,9	10 342,4	31 324,1
Преживни животни	112 017,0	21 258,2	26 394,2	15 450,0	9 428,7	17 733,6	7 446,0	5 022,1	3 842,3	1 822,6	2 300,5	870,9	447,9	-
Свине, птици и зайци	135 133,8	8 484,3	12 956,4	7 721,5	3 671,0	5 918,9	2 851,5	1 851,2	2 860,4	2 123,0	6 300,6	7 114,5	11 769,8	61 510,7
Смесени - растениевъдство	122 075,9	9 959,6	16 931,2	16 169,5	10 435,2	16 915,8	4 096,0	1 791,1	1 557,0	896,1	2 900,1	5 821,0	15 578,9	19 024,4
Смесени - животновъдство	156 833,8	33 517,7	51 830,8	29 763,1	15 873,6	17 812,8	3 327,1	1 223,3	847,0	524,1	1 134,0	724,4	255,9	-
Смесени - растениевъдство и животновъдство	106 610,8	16 520,2	29 511,2	17 533,2	11 234,3	13 711,1	3 232,8	1 277,8	1 378,6	1 050,7	1 999,3	1 825,0	2 877,6	4 459,0
Некласифицирани	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо стандартна разлика	1 291 193,0	103 792,5	157 722,2	109 259,2	65 808,5	103 365,3	36 815,8	21 105,3	26 846,7	17 974,7	69 300,7	127 750,9	210 827,5	240 623,7

Източник: МЗГ, дирекция "Агростатистика" - Преброяване на земеделските стопанства в Република България през 2003 година

Категории използвана земеделска площ (ИЗП)	Общо		от които									
			Физически лица		ЕТ		Кооперации		Търговски дружества		Сдружения и други	
	Стопанства (Брой)	Площ (дка)	Стопанства (Брой)	Площ (дка)	Стопанства (Брой)	Площ (дка)	Стопанства (Брой)	Площ (дка)	Стопанства (Брой)	Площ (дка)	Стопанства (Брой)	Площ (дка)
Цвятя, отглеждани на открити площи	827	973,3	778	551,2	36	55,9	s	s	8	351,3	s	s
Цвятя, отглеждани в оранжерий	438	459,3	369	289,9	40	27,9	s	s	21	112,5	s	s
Семена и посадъчен материал	1 751	8 754,5	1 701	2 889,0	22	1 412,0	4	1 276,0	20	3 136,2	4	41,3
Угар	28 521	1 119 397,9	27 683	293 595,5	185	77 465,8	420	557 134,7	184	181 191,3	49	10 010,6
Обработваема земя	533 251	26 749 064,9	527 424	7 183 613,6	2 449	3 367 310,7	1 943	11 263 928,9	1 163	4 554 607,4	272	379 604,3
Семейни градини	534 033	210 455,6	532 503	209 743,0	1 415	661,7	16	5,2	61	30,0	38	15,7
от които зеленчуци	518 496	178 188,8	517 012	177 601,1	1 373	544,9	16	5,1	58	25,0	37	12,7
от които овощни насаждения	134 776	26 525,4	134 336	26 418,4	407	99,5	s	s	21	4,4	s	s
Постоянно затревени площи												
Естествени ливади	193 870	956 800,5	193 254	820 782,7	301	8 921,9	186	91 881,0	82	21 005,7	47	14 209,2
Нископродуктивни затревени площи	11 293	117 130,1	11 193	53 475,3	24	2 136,5	42	38 891,4	17	8 785,6	17	13 841,3
Трайни насаждения												
Семковидни овощни видове												
Ябълки	22 721	36 159,5	22 404	24 163,9	167	2 035,3	56	6 377,2	60	3 069,4	34	513,7
от които площи на младите, невъстъпили в плододаване	1 699	4 653,4	1 657	2 979,4	19	153,8	s	s	15	1 329,3	s	s
Круши	7 136	3 125,5	7 041	2 532,6	48	41,6	8	297,4	25	235,9	14	18,0
от които площи на младите, невъстъпили в плододаване	423	376,2	409	238,5	4	12,4	s	s	6	122,0	s	s
Дюли	1 468	1 002,9	1 435	808,6	17	48,5	3	70,1	7	65,2	6	10,5
Костилковидни овощни видове												
Праскови	9 629	28 678,4	9 416	16 633,5	90	1 004,7	60	7 805,4	45	2 624,6	18	610,2
от които площи на младите, невъстъпили в плододаване	1 046	3 955,5	1 011	3 051,6	20	192,5	s	s	10	698,0	s	s
Кайсии и зарзали	10 165	30 525,8	9 981	18 848,0	91	1 703,2	41	8 440,3	32	745,6	20	788,7
от които площи на младите, невъстъпили в плододаване	513	2 791,1	493	1 902,6	11	227,4	s	s	4	27,8	s	s
Сливи и джанки	27 209	77 620,6	26 849	40 421,1	134	2 186,6	124	28 673,4	61	5 446,7	41	892,8
от които площи на младите, невъстъпили в плододаване	1 147	5 895,4	1 116	1 422,5	11	769,8	4	1 063,5	13	2 603,6	3	36,0
Череша	10 483	42 986,6	10 243	18 979,5	74	1 848,9	93	18 751,3	47	2 887,5	26	519,4
от които площи на младите, невъстъпили в плододаване	854	4 898,5	821	2 743,0	s	s	13	1 229,3	13	818,5	s	s
Вишни	1 779	16 789,1	1 660	3 869,9	27	787,5	54	8 867,5	28	3 027,1	10	237,1
от които площи на младите, невъстъпили в плододаване	153	4 497,8	133	1 353,6	4	321,1	7	1 309,1	9	1 514,0	-	-
Черупковидни												
Орехи	2 637	55 810,3	2 501	8 095,9	19	205,8	31	9 018,0	21	7 633,4	65	30 857,2
Бадеми	796	9 336,9	770	1 882,7	3	17,0	12	6 411,6	6	660,2	5	365,4
Лешници	138	1 044,0	120	51,0	s	s	s	s	5	258,2	7	634,0
Други (кестени и др.)	67	246,1	64	28,9	s	s	-	-	s	s	s	s
Други овощни видове												
Малини	2 005	10 623,9	1 950	5 490,2	18	1 245,8	15	823,0	18	2 920,9	4	144,0
Други ягодоплодни (касис, киви, арония, къпини и др.)	318	1 131,3	299	761,3	5	110,2	s	s	7	141,2	s	s
Цитрусови насаждения	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Маслинови насаждения	3	2,1	s	s	s	s	-	-	-	-	-	-
Други (смокини, мушмули и др.)	312	671,8	304	209,4	s	s	s	s	3	1,0	s	s
Разсадници												
Разсадници за лозов посадъчен материал	99	756,1	75	173,4	6	76,7	3	155,0	12	297,0	3	54,0
Разсадници за овощни дръвчета	229	1 565,6	193	447,0	11	74,6	3	341,0	14	550,4	8	152,6
Разсадници за декоративни дръвчета и храсти	124	2 396,0	85	239,7	14	484,1	-	-	14	1 369,1	11	303,1
Разсадници за горски фиданки	81	4 799,0	16	27,8	4	65,5	-	-	8	497,0	53	4 208,7
Лозя												
Винени сортове лозя	214 719	643 876,7	213 438	358 695,7	727	16 763,2	285	190 240,7	205	73 754,6	64	4 422,5
от които площи на младите, невъстъпили в плододаване	1 258	27 233,6	1 196	3 515,0	24	1 398,5	s	s	34	22 077,6	s	s
Десертни сортове лозя	36 402	40 937,2	36 131	26 517,1	137	874,8	85	11 514,7	33	1 042,0	16	988,6
от които площи на младите, невъстъпили в плододаване	266	602,0	256	422,5	4	25,5	-	-	6	154,0	-	-
Лозя за стафиди	39	54,1	s	s	-	-	s	s	-	-	-	-
Други трайни насаждения (черница, камъш, ракета, бамбук и др.)	267	1 205,7	250	251,2	s	s	6	281,5	5	295,0	s	s
Трайни насаждения - общо	260 747	1 011 345,2	258 736	529 163,6	978	29 583,0	457	298 388,2	381	107 542,2	195	46 668,2
Обща ИЗП	654 808	29 044 796,3	648 274	8 796 778,2	2 870	3 408 613,8	1 973	11 693 094,7	1 331	4 691 970,9	360	454 338,7

Източник: ИЗГ, дирекция "Агростатистика" - Преброяване на земеделските стопанства в Република България през 2003 година

Таблица 11

Земеделски стопанства и отглежданите от тях селскостопански животни - данни по юридически статут на стопанствата и видове и категории на животните

Видове и категории животни	Общо		от които									
			Физически лица		ЕТ		Кооперации		Търговски дружества		Сдружения и други	
	Стопанства (брой)	Животни* (брой)	Стопанства (брой)	Животни* (брой)	Стопанства (брой)	Животни* (брой)	Стопанства (брой)	Животни* (брой)	Стопанства (брой)	Животни* (брой)	Стопанства (брой)	Животни* (брой)
Крави	194 699	377 593	193 710	345 263	510	5 467	247	17 214	152	7 617	80	2 032
Говеда - общо	211 968	682 985	210 875	616 023	577	10 388	260	34 832	171	17 278	85	4 464
Биволици	2 023	4 571	1 995	3 912	13	187	s	s	9	298	s	s
Биволи - общо	2 379	8 731	2 348	7 140	15	353	s	s	10	803	s	s
Еднокопитни - общо	254 196	269 972	253 538	267 870	428	664	96	196	89	933	45	309
Кози-майки и козички за разплод над 1 г.	263 178	683 636	262 665	680 028	442	2 429	7	19	42	703	22	457
Кози - общо	269 044	856 854	268 515	852 025	451	3 074	10	36	44	911	24	808
Овце-майки и дзвиски за разплод	232 896	1 365 845	232 146	1 314 361	512	10 612	95	18 604	94	12 809	49	9 459
Овце - общо	237 742	1 635 223	236 972	1 569 736	524	12 956	99	23 732	96	15 614	51	13 185
Свине - майки и свине, заплодени за първи път	43 295	131 847	42 658	81 094	361	8 405	55	2 024	163	39 216	58	1 108
Свине - общо	278 844	1 278 933	277 551	771 255	917	90 379	71	17 625	229	389 718	76	9 956
Кокошки носачки	471 947	6 902 557	470 556	4 841 047	1 181	240 707	18	34 284	141	1 715 790	51	70 729
Ярки	57 178	2 078 546	56 977	921 650	164	121 395	3	72	28	1 022 029	6	13 400
Пилета за уговяване	164 427	9 755 288	163 868	4 479 656	467	2 106 246	8	12 751	72	3 106 394	12	50 241
Пуйки	87 951	930 017	87 631	894 970	277	23 416	s	s	33	7 981	s	s
Патици	44 936	1 432 267	44 699	666 246	194	326 010	5	101	33	439 287	5	623
Гъски	43 632	454 453	43 449	376 348	163	77 811	s	s	13	213	s	s
Щрауси и други птици (пътпъдъци, гълъби и др)	7 710	243 252	7 615	141 740	59	4 826	4	107	23	94 903	9	1 676
Птици - общо	494 298	21 796 380	492 689	12 321 657	1 328	2 900 411	24	47 358	200	6 386 597	57	140 357
Зайци - общо	69 457	651 175	69 129	639 410	256	5 087	5	374	42	4 505	25	1 799
Пчелни семейства	37 636	409 656	37 374	401 414	197	4 260	11	1 625	31	1 960	23	397

Източник: МЗГ, дирекция "Агростатистика" - Преброяване на земеделските стопанства в Република България през 2003 година

*С изключение на пчелите, които са в брой пчелни семейства

Таблица 12

Земеделски стопанства и използваните от тях през стопанската 2002/2003 година собствени машини и инвентар - данни по юридически статут на стопанствата и видове машини и инвентар

Видове машини и инвентар	Общо	Юридически статут на стопанствата				
		Физически лица	Еднолични търговци	Кооперации	Търговски дружества	Сдружения и други
ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНСТВА (брой)						
Трактори						
Трактори до 40 kw	15 337	14 454	229	396	193	65
Трактори от 40 до 60 kw	18 019	15 191	802	1 355	537	134
Трактори от 60 до 100 kw	5 679	3 885	438	874	413	69
Трактори над 100 kw	2 288	600	327	927	371	63
Комбайни						
Зърнокомбайни	4 707	2 326	545	1 294	457	85
Силажкомбайни	757	243	52	353	79	30
Друга самоходна техника	2 949	1 694	216	726	264	49
Почвообработващи и други машини и инвентар						
Адаптери към зърнокомбайните	1 932	585	290	745	265	47
Плугове	35 510	31 799	1 066	1 720	759	166
Култиватори	18 592	15 352	898	1 553	659	130
Дискови брани	10 686	7 536	783	1 595	639	133
Фрези	7 195	6 391	230	279	224	71
Валяци	4 255	2 185	422	1 200	368	80
Сеялки	9 929	6 867	745	1 603	585	129
Разсадо-посадъчни машини	850	508	93	157	83	9
Тороразпръскващи машини	4 798	2 708	486	1 107	415	82
Машини за растителна защита	5 131	3 031	483	1 070	469	78
Мотокултиватори	6 152	5 880	124	49	73	26
Прибиращи машини	4 791	3 703	251	583	211	43
МАШИНИ И ИНВЕНТАР (брой)						
Трактори						
Трактори до 40 kw	16 263	14 745	277	797	340	104
Трактори от 40 до 60 kw	25 488	16 501	1 515	5 470	1 562	440
Трактори от 60 до 100 kw	8 963	4 339	782	2 500	1 104	238
Трактори над 100 kw	3 732	696	511	1 592	817	116
Комбайни						
Зърнокомбайни	6 916	2 561	822	2 447	937	149
Силажкомбайни	860	253	56	413	105	33
Друга самоходна техника	3 962	1 911	299	1 121	541	90
Почвообработващи и други машини и инвентар						
Адаптери към зърнокомбайните	3 609	791	561	1 553	616	88
Плугове	45 100	34 039	1 997	6 276	2 249	539
Култиватори	25 819	16 854	1 719	5 161	1 739	346
Дискови брани	14 544	7 994	1 195	3 678	1 373	304
Фрези	7 464	6 472	254	347	290	101
Валяци	6 543	2 621	792	2 280	706	144
Сеялки	17 154	8 253	1 571	5 300	1 693	337
Разсадо-посадъчни машини	1 025	538	132	222	124	9
Тороразпръскващи машини	5 344	2 762	578	1 331	575	98
Машини за растителна защита	6 144	3 111	581	1 633	703	116
Мотокултиватори	6 335	5 937	141	83	130	44
Прибиращи машини	6 045	4 131	357	1 047	441	69